

IZHAJA VSAK DAN

tudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Posamične števe se prodajajo po 3 nvt. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici. Gorici, Kranju, Št. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele števe po 5 nvt. (10 stot.).

OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 3 st. mm, osmrtnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljna vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. — Plačljivo in uitojljivo v Trstu.

EDINOST

Glasiloo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez dopolne naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na nedeljske izdaje „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kron 5-20, za pol leta Kron 2-60.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista. UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 18 (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. - Natisnila Tiskarna „Edinost“ vpisana zadruga z omejenim poroštvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti števe 18.

Pošilno-hranilni račun št. 841-652. TELEFON št. 11-57.

BRZOJAVNE VESTI.

Konec slov. obstrukcije v štajerskem deželnem zboru.

CELJE 18. Včeraj je imel poslanec dr. Vekoslav Kukovec shod svojih volilcev v Gornjem gradu. Na tem shodu, ki je bil izredno dobro obiskan, je imel dr. Kukovec zanimiv govor, ki se nanaša na položaj v štajerskem deželnem zboru. Med drugim je rekel to-le: „Če danes govorim o slovenski obstrukciji v deželnem zboru štajerskem, govorim o nekdanji ali bivši slovenski obstrukciji v Gradcu, zakaj te obstrukcije ni več. Meseca junija bo namreč imel štajerski deželni zbor kratko zasedanje, ki bo trajalo teden dni. U tem zasedanju se bo brez odpora s slovenske strani sprejel proračun in zvišanje deželnih doklad ne samo na pivo in zemljiški davek, marveč na vse direktne davke“. Na vprašanje, kaj se je Slovencem dalo, oziroma kaj se jim je obljubilo, da so odnehali od obstrukcije, je dr. Kukovec odgovoril, da je vprašanje treba staviti na večino slovenske deželnozborske delegacije v Gradcu, to je klerikalce, ki so se sami pogajali glede opustitve obstrukcije. Svoja izvajanja glede deželnega zbora je končal poslanec dr. Kukovec z besedami: „S popolno gotovostjo lahko zatrjujem, da so pogajanja vlade s strankami v deželnem zboru štajerskem že toliko napredovala, da zagotavljajo najbolj poučeni krogi, da bo deželni zbor meseca junija mirno zboroval in da se bodo Slovenci povrnil k zmerni opoziciji“.

Proračunski odsek. — Stališče poljskega kluba.

DUNAJ 18. V nadaljevanju posvetovanja o posojilni predlogi je posl. Glombinski izjavil, da poljski klub ne more odgovarjati pred prebivalstvom, da bi dovolil posojilo, ako ne bodo istočasno dovoljene tudi ljudske potrebe, ki so bile v proračunu zastavljene. Izjavlja, da akcija poljskega kluba nima nikake osebnosti proti finančnemu ministru Bilinskemu.

Diferenca med Poljaki in vlado poravnana. — Posojilo dovoljeno. Vlada ne dobi 182, ampak 220 milijonov!

DUNAJ 18. Proračunski odsek je sklenil z 25 glasovi proti 21 pooblastiti vlado, da najame za pokritje izrednih vojaških stroškov posojilo v znesku 220 milijonov kron, mesto od vlade zahtevanih 182 milijonov, z obvezo vlade, da postavi v proračun za leto 1910. ene postavke, ki so bile zastavljene.

Kakor se vidi, so Poljaki s svojim afontom, ki so ga bili napravili proti vladi, popolnoma dosegli svoj namen. Mesto 182 milijonov bomo torej imeli 220 milijonov dolga! Ta povešek v znesku 38 milijonov kron pride večinoma v korist Poljakom, ki so bili in ostanejo ataristi.

Socijalni odsek.

DUNAJ 18. Socijalni odsek je sprejel prve štiri §§. predloge za socijalno zavarovanje. Sklenilo se je, da so izuzete od zavarovanja proti bolezni osebe, ki imajo več ko 300 kron mesečnih, oziroma 3600 kron letnih dohodkov in se jih more odpustiti le proti najmanj trimesečni odpovedi.

PODLISTEK.

Jurkica Agičeva.

Povest.

Hrvatski spisal Ks. Šandor-Gjalski. - Prevel Fr. Orel.

Še le tedaj, ko se je domislila, da sta jej roditelja že v letih, kako lahko obolita, a stregli jima bodo ti — otročaji! — oh, — strah in grozota te misli jo je stresla po vsem telesu. A tudi radi bratcev jej je bilo žal. Bila jim je skoraj druga mati. Skrbela je za njihova oblačila, poučavala jih in bolj so jo ljubili, nego-li očeta in mater, — a sedaj, dolgo bo, predno se zopet snide z njimi. Tolazila se je z radovednostjo, v koliko se spremene v tem dolgem času, koliko dorastejo. „Zorica bo najlepša, a Dušan — do leta bo cel junak!“ — Ni ti na to ni smela misliti, da bo morala zapustiti te ozke, tako dobro jej poznane prostore domače hiše. Ni bila to hiša njena ali njenih roditeljev, pod tujo streho so bili, — a to ni manjšalo njene bolesti; Jurkici so bili ti prostori stari znanci, draga last, goreče priče lepih, milih, a prošlih otroških let. Vsaka pega na zidu začrtana

Spremembe v armadi.

DUNAJ 18. Armadni naredbeni list poroča: Generala infanterije Pino in Matt sta upokojena. Obema je v priznanje njihovih zaslug podeljen veliki križ Leopoldovega reda. Omenjeni list je nadalje objavil, najvišji odlok s katerim se dosednji naslov „generalni nadzornik čet“ spreminja v „armadni nadzornik“.

DUNAJ 18. Generalni nadzornik čet FML. Albori je na svojo prošnjo odvezan od svoje službe, poveljnik 5. zbora Frank in poveljnik 3. zbora Potiorek sta imenovana armadnima nadzornikoma. — FML. Schikowski je imenovan poveljnikom 3. zbora, FML. Seefranz je poverjeno vodstvo 7. armadnega zbora. Poveljnik 1. armadnega zbora Steinsberg je na lastno prošnjo odvezan službe, poveljnik 6. armadnega zbora Mörk je na lastno prošnjo vpokojen in mu je ob enem podeljen veliki križ Leopoldovega reda. FML. Weigl je imenovan poveljnikom 1. zbora, FML. Ziegler pa poveljnikom 6. zbora. — Predsednik najvišjega vojaškega sodišča Pfiffer je na lastno prošnjo rešen svoje službe, na njegovo mesto je imenovan poveljnik trdnjave v Przemyslu Jihn, FML. Terkulja je imenovan poveljnikom trdnjave Przemysl in konečno polkovnik Flenest generalnim ženijskim nadzornikom.

Namen Rooseveltovega potovanja po Evropi.

DUNAJ 18. Neki list poroča, da ima Roosevelt na svojem potovanju po Evropi namen, pregovoriti vesile, da bi ustavile daljna pomorska oboroževanja in da bi se razširilo pravice mednarodnih raziščišč.

Roosevelt v Budimpešti.

BURIMPEŠTA 18. Ob 10. predpold. je Roosevelt obiskal nadvojvodo Josipa in ministrskega predsednika Khuen-Hedervary-ja. Ob 11:45 se je podal v parlament, kjer je imela sejo ogrska skupina interparlamentarne konference. Grof Albert Apponyi je pozdravil Roosevelta v daljšem nagovoru. Ob 12:30 je bil banket pri nadvojvodi Fran Ferdinandu.

Zvečer je bil banket pri ministrskem predsedniku grofu Khuen-Hedervary-ju.

Ogrska skupina interparlamentarne konference je sklenila izročiti Rooseveltu sledečo adrese: Ogrska skupina interparlamentarne konference pozdravlja entuzijastično Teodora Roosevelta, velikega sina severoamerikanske države, apostola mirovne akcije, plemenitega posredovalca ga na ogrskih tleh, ki je prepojena s krvjo, prelito za svobodo. Pozdravljamo z entuzijazmom in čustvom tega našega prijatelja in naše priznanje je povečano s spominom na prisrčni sprejem, ki pa je napravil leta 1904 v St. Luisu ogrski skupini interparlamentarne konference.

BUDIMPEŠTA 18. Roosevelt je obiskal med drugim tudi Fran Košuta, ki se radi bolezni ni mogel vdeležiti sprejema. Ljudstvo je bivšega predsednika Združenih držav povsodi navdušeno pozdravljalo.

OGRSKA.

Ministrski svet in volitve.

BUDIMPEŠTA 18. V ministrskem predsedstvu se je ob 10. uri predpoldne vršil ministrski svet, katerega so se razun finanč-

je tudi v njeni duši! A pohišstvo? To je zgodovina življenja njenega in njenih roditeljev. Doba detinstva, pripovedovanje starišev, — vse je bilo vdobljeno v temnem lesu in bledih krpah teh stolic, miz in omar, cela zgodovina je tu začrtana s tajno, nevidno, toda občutljivo roko, a čitanje te prošlosti s teh predmetov bolelo jo je zelo, zelo, ob misli: danes jutri porečem vsemu temu: „Z Bogom!“ Slovanska njena duša, po naravi že nad latinsko, kamoli še le v primeri z germansko, ali celo židovsko — težila je le za domačo grudo, domačo streho, — in trpela je nenosne muke v svešti si, da se jej bo ločiti za vedno.

A kakor jej je bilo težko posloviti se od domače hiše, tako jo je ganila ločitev tudi od zgradeb preko teh zidov, bilo od ulice, bilo nasprotne hiše, bilo vsega trga, da — za vsem Zagrebom je žalovala. Ah, — ta Zagreb! Detinska njena leta, — cvetna, jasna dekliska leta, — vsa, vsa, — so tako spojena s Zagrebom. Od nekdanj že se je Jurkica rada uglašljala v ono temno pogorje za mestom, v one nežne hribčke tam do Griča, svetle in zelene kakor perje eksotičnih ptic, oni mikavni, sveži Tuškanec, — a po največ ono milo Ksaversko dolino, ki jo je vredno vtapljala, sedaj v sen nežne lirčne pesmi, sedaj v tajstvenost romantične balade. Tudi mesto samo, najbolj pa

nega ministra Lukaca udeležili vsi ministri. Posvetovanju je nekoliko časa prisostvoval tudi državni podtajnik Jeszenszki. Ministerski svet se je bavil z volitvami.

Hrvatski sabor.

ZAGREB 18. V nadaljevanju indemnitetne debate je govoril posl. dr. Rittig (Starčevićanska stranka), ki je zelo ostro kritikoval ogrsko-hrvatsko pogodbo. Izjavil je, da se strinja z mnenjem posl. Radića, da je bojje biti v Avstriji pokrajina, nego pa na Ogrskem kraljevstvo. Med njegovimi izjavami je prišlo ponovno do hrupnih prizorov. Konečno se je govornik ponovno najodločneje izrekel proti sedanjemu razmerju med Hrvatsko in Ogrsko ter je odklonil indennitetu. — Nato je bil odmor.

Srbski prestolonaslednik odpotoval v Pariz.

BELIGRAD 18. Prestolonaslednik Aleksander je danes zjutraj odpotoval v Pariz, kjer obišče svojega obolelega strica princa Arzena. Potem se prestolonaslednik poda na francosko Riviero, kjer ostane nekoliko časa. Od tam pojde v Rim obiskat svojo teto kraljico Heleno. Prestolonaslednik, ki potuje inkognito, ostane v inozemstvu 20 dni.

Parnik ponesrečil.

LONDON 18. Poštni parnik „Minnehaha“ je potujoč iz New-Yorka v London zadel pri otokih Szilly na suho. Pasežirje so izkrcali.

Velik požar.

SZEKES-FEHERVAR 18. V vasi Felsöfalva v županiji Udvarhely je požar upepelil 192 hiš s postranskimi poslopji. Pogorela je tudi novozgrajena šola. Škode je en milij. Kron. Požar je nastal vsled neprevidnosti nekega otroka.

Nezgodna na železnici.

BELJAK 18. Tukajšnje ravnateljstvo državne železnice poroča, da je brzovlak Trst-Solnograd št. 702 včeraj zjutraj na kolodvoru Beljak državni kolodvor vsled napačnega postavljenja ogibov zavozil v vrsto stoječih vozov. Pri tem se je poškodeval stroj in nekoliko vozov. Brzovlak je vled tega imel 71 minut zamude.

17 žensk utonilo.

SOTORAYA-UJHELY 18, 17 žensk iz vasi Feltő-Bereki in Karos, ki so hotele priti sem na semenj, so porabile brod za prevoz čez reko Bodro. Brod se je prevrnil, pričemur so utonile vse ženske, izvzemši treh.

Proti trgovini z dekleti in pornografiji.

PARIZ 18. Danes je bila v ministerstvu zunanjih poslov pod predsedstvom ministra zunanjih zadev Pichona otvorjena mednarodna konference, ki si je nadela nalogo, se posvetovati o potih, kako bi se dalo pobijati potom zakonodaje trgovino z dekleti in kako bi se dalo nastopiti proti objavljanju pohujšljivih spisov in slik. (Ker so se začeli v zadnjem času pojavljati pornografski spisi tudi med nami Slovenci, moramo le želeli, da bi dovedla ta posvetovanja do kakega praktičnega uspeha. (Op. ur.)

Anglija se boji avstrijskih Dreadnoughtov.

LONDON 18. V zbornici poslancev je vprašal danes lord Beeresford prvega lorda admiraltete (vojnega ministra) Mac Kenna,

če je pripravljen naznaniti zbornici, da je začela Avstrija graditi pred par meseci prvi Dreadnought in da se na prostoru, ki je postal prost po splavanju „Zrinyi-ja“ začne graditi drugi Dreadnought. Mac Kenna se je skliceval na odgovor, ki ga je dal na enako vprašanje v seji dne 12. t. m. (Lahko smo Avstriji ponosni, ker se tresejo že celo Angležem hlače pred našimi Dreadnoughti! — Op. ur.)

Dunaj 18. Gledališki ravnatelj Ranzenhofer je umrl danes popoldne.

Dunaj 18. Cesar je povzdignil poslanika v Berlinu grofa Szögeny-ja v grofovski stan.

New-York 18. Železnici Delaware-Lackavana in Western-Railway Company sta dovolili v vse zahteve uslužbencev, tako da je preteči štrajk odstranjen.

Zakon o pospeševanju in vnovčevanju goveje živine.

x Predminolega tedna, dne 7. t. m. je izšla odredba poljedelskega, trgovskega in finančnega ministerstva z dne 20. marca t. l., zadevajoča ustanovitev osrednjega urada za izkoriščanje goveje živine, in sicer na podlagi zakona od dne 30./12/1909 št. 222 drž. zak.

Menimo, da bo ustrezno čitateljem, ako podamo tu glavna določila novega zakona.

§ 1. predvideva, da se ustanovi zaklad za povspesevanje živinoreje in vnovčevanje živine, v kateri namen se nakloni v letih 1910 do vštvešji 1918 iz državnih novcev znesek po šest milijonov kron, ki se stavi v državni proračun (proračun poljedelskega ministerstva), in sicer ne kraté zneskov, ki so za iste namene v rednem proračunu poljedelskega ministerstva. Zaklad upravlja poljedelsko ministerstvo. O uporabi novcev zaklada je treba vsako leto poročati državnemu zboru.

§ 2. Iz državne dotacije zaklada je vsako leto nakloniti znesek enega milijona kron za pospeševanje in vnovčevanje živine, zlasti tudi vnovčevanje klavne živine s preskrbovanjem mest z mesom, nadalje izvoza živine, ustanavljanja semenjev za klavno in plemensko in koristno živino, zlasti semenjev za izvozno živino ter za pospeševanje vnovčevanja živinskih produktov.

Znesek pet milijonov kron je porabiti vsako leto za povspesevanje živinoreje in za povzdigo stanja živine v zvezi z vnovčevanjem živine, ter za dovoljevanje premij za rejo, za olajševanje dobavljanje klaje, povspesevanje kontrole klaje in umetnega gnoja, povspesevanje zavarovalstva živine, podpiranje uredb za pitanje, za zadržno spečevanje živine, povspesevanje pašništva (planiških, gorskih, dolinskih in umetnih pašnikov) itd. in ga je za posamične kraljevine in dežele porabiti v razmerju števila glav goved po zadnjem občem štetju živine (zakon z dne 29. marca 1869 drž. zak. št. 67).

§ 3. Zneski, ki se v kakem letu ne porabijo ostanejo ohranjeni zakladu in naložiti jih je treba plodonosno dotelj, da se porabijo. Obresti in povračilni obroki posojil, dovoljenih morda iz novcev zaklada,

da gleda angelje, mislila na angeljsko mehki čut nedolžnih onih dušic, — z jedno besedo — ona je že sedaj ljubila te nepoznane otroke.

Ako je oče mislil na „skušnjave“ — je tudi Jurkico napadla misel. Ali, kakor se ni bala tega mati — tako tudi ona ne. Povsem nedolžna ni mogla misliti na nevarnosti, a ko se je spomnila marsikaterega nasveta izza šolske dobe, obrnil jo je zopet ponos njene deviške duše. Misel, da se jej sedaj ponudi prilika, da morda naleti na mladeniča, ki bo vreden njene ljubezni in po kateri bo koprnel, — bila jej je ugodna. Občutila je pri tem neko posebno sladkost, neko žejo in radovednost. Na vse zadnje se ni v njenih dvajsetih letih zastoj razvijalo ono lepo telesce! In vsa duša jej je vzklikla visoko — v bujne višave domišljije, zibala se tam v čarobnih slikah, od katerih najdalje trajajoča — a najnejasnejša ona, ki jej je predočevala v polutemi mlada zarocenca na svetem kraju, pred oltarjem. Sramežljivosti je pordela do vrh čela, stresla se jej je roka, da se je zbodla od krvi, in šele tedaj se je mladenka vzbudila iz svojih sanj ter se silo razpršila take misli. In to se jej je posrečilo vsakikrat. Torej vendar — stotnikova ni se motila, ko je trdila, da Jurkica je „karakter“.

(Pride šc.)

drugi donosi zaklada ali eventualne, njemu darovane naklonitve, se mu prav tako odkažu, vendar se ti zneski, ako izvirajo iz novcev, označenih v § 2, odstavek 2, ali, ako so za nje določeni, zaračunajo se v prid kvotam, dovoljenim za posamične kraljevine in dežele.

§ 4. V § 2. oznanjene naredbe izvršuje ali poljedelsko ministerstvo neposredno, ali jih posreduje in povspesuje z dovoljevanjem posojil in podpor.

Kedar se dovoljujejo posojila in podpore, se je treba zlasti ozirati na vnovčevališča živine po posamičnih kraljevinah in deželah, na živinorejske zadruge in združbe, ki se bavijo z nalogami, oznamenjenimi v § 2. Kako se porablja v § 2, odstavek 2, oznamljeni novci zaklada, določati ima poljedelsko ministerstvo s sodelovanjem deželnih odborov in kmetijskih glavnih korporacij.

§ 5. Stroški središča (centrale) za vnovčevanje živine (ki se je ravnokar ustanovilo) se bodo plačevali do najvišjega zneska letnih 50.000 K iz državnih novcev in jih je do tega najvišjega zneska staviti v državni proračun.

To so glavna določila novega zakona, ki veljajo za centralni urad, ustanovljeni z goriimenovano odredbo, ki je že stopila v veljavo dne 7. t. m.

Ce se bo oziralo objektivno na potrebe raznih dežel, utegnil bi ta centralni urad nemalo koristiti govedoreji in vnovčevanju živine tudi v naši deželi.

Ko pride za to ugoden čas, naj se torej naša živinorejska društva in posamični govedorejci zganijo.

Obračati se jim bo na stalne zaupnike tega centralnega urada, katerih bo več v vsaki deželi. Razen tega bodo od slučaja do slučaja pozvani v centralo domači izvedenci in strokovnjaki.

Repatica povod obrekovanjem.

Interpelacija poslanca dra Dulibiča, Mandiča, Hribarja, dra Rybára, Strekelja in tovarišev v seji zbornice poslancev dne 14. aprila t. l. na njihove prevzvišenosti gg: ministra predsednika, ministra za notranje stvari in ministra za nauk glede neke od ministerstva za nauk izdane naredbe namestništva Dalmacije in Primorja ter deželnemu predsedniku Kranjske povodom pričakovanega prikazanja Halleyeve repatice.

Povodom predstoječega prikazanja Halleyeve zvezde repatice in raznih pojavov, ki morejo rasti tega nastati med prebivalstvom, kakor n. pr. strah radi konca sveta, ter izkoriščanje ljudstva od strani spekulantov, je ministerstvo za nauk, kakor poročajo današnje novine, izdalo naredbo, ki je v prvi vrsti izdana namestnikom Trsta in Dalmacije ter deželnemu predsedniku Kranjske.

V tej naredbi je naglašeno, da v kmečkem prebivalstvu južnih dežel, posebno pa manje naobraženimi sloji prebivalstva Dalmacije vladajo velike bojzani radi prikazanja zvezde repatice, tako, da v teh slojih prebivalstva nekateri celo nameravajo poprodati vse svoje in denar zapraviti.

Zato nalaga ministerstvo za nauk vsem omenjenim deželnim poglavarjem, naj gledajo, da s primernim poukom v šoli in cerkvi pomirijo prebivalstvo ter preprečijo morebitne žalostne zmote in kaka neumna dejanja.

Podpisani morajo izrecno izjaviti, da ne v Dalmaciji, ne v Primorju in ne na Kranjskem niti v najnižjih slojih ne obstoje gori označene ali kake druge slične bojzani. Vse, kar je rečeno o namišljenem strahu, kakor tudi o nameri, da bi ljudje prodajali svoje imetje in o možnosti, da bi prebivalstvo storilo kako neumnost — vse to ni nič drugega, nego perfidna izmišljotina stvorov, ki so nasprotni našemu narodu sovražno razpoloženi, da dajajo take lažnjive informacije na viša mesta ter navlašč razširjajo lažnjive glasove v svrhu, da naš narod in naše dežele ponižujejo ter izpostavljajo zasmehu.

Prebivalstvo krajev, ki jih imamo čast zastopati, se vede povodom pričakovanega prikazanja repatice povsem mirno, niti se ne straši pred neumnostjo, da bi z repatico nastopil konec sveta ter ne treba nikalih poukov v tem pogledu.

Mimogrede bodi rečeno, da tudi naši časopisi niso in ne vznemirjajo nikogar s pretiranimi in neumnimi vestmi o repatici, kakor se je to zgodilo drugod.

Namerjani splošni pouk v šoli in v cerkvi, da od repatice ni nikake nevarnosti, mogel bi — nasprotno — nekatere vznemiriti, ki so sicer sedaj povsem mirni in brez kakoršnjehobidi bojzani.

Radi tega smo dolžni staviti vašim prevzvišenostim to-le vprašanje:

Odgovarja-li resnici, da je c. k. ministerstvo za nauk izdalo gori omenjeno naredbo, ako je, kako se glasi ista in kako vaše prevzvišenosti opravičujejo ona zlobna in za naš narod žaljiva obrekovanja, ki jih vsebuje ta naredba po vseh in časopisih? (To interpelacijo so podpisali v prvi vrsti poslanci onih naših dežel, ki so v naredbi obrekovane. Op. ured.)

Dnevne novice.

Prestolonaslednik Fran Ferdinand s soprogo in otroci se je pripeljal v nedeljo večer ob 8.20 s posebnim dvornim vlakom iz Brionov, oziroma Pule na državni kolodvor v Trst, ter odpotoval takoj ob 8.44 v Benešev na Češko, kjer se nastani z ro-

bino vred v gradu Konopišt. V Trstu so ga čakali na postaji načelniki civilnih in vojaških oblastnij. Nadvojvoda ni izstopil iz salonskega voza in je vsprejel samo podpredsednika namestništva grofa Schaffgotscha, ki je zastopal iz Trsta odsotnega namestnika princa Hohenlohe.

Prestolonaslednik se je izrazil jako polvoljno o svojem bivanju na Brionih.

Ali se krha avstro-nemška solidarnost? Na Dunaju se je bil ustanovil odbor z namenom, da se osnuje velik spomenik v stalen spomin na pomoč, ki jo je nudila Nemčija Avstriji za časa aneksijske krize. Zdjaj pa so se naenkrat odpovedali uplivenjši člani dotičnega odbora. S tem je splavala seveda tudi ideja o spomeniku po vodi. To je vsekako zelo značilno in jasno dokaz, da se je začela toli proslavljena avstro-nemška solidarnost občutno krhati, ker jasno je, da so se te uplívne osebe odpovedale le na migljaj od zgoraj.

„Svoboda“ v Rusiji. V ruski dumi se pripravljajo zakoni, ki Židom popolnoma zapro vrata do izobrazbe. Vzeti jim hočejo sploh vsa državljanska prava in jim onemogočiti vsako sodelovanje v državnem in socialnem življenju. Izključiti jih hočejo od obiska srednjih in visokih šol, oduzeti pravico do odvetniške zdravniške in uradniške službe. Po teh zakonih ne bodo smeli biti na delu na nikakem podjetju, ne bodo smeli izdajati listov, sploh ne bodo smeli biti v nobeni javni službi.

Tako piše „Berliner Tageblatt“, ugleden nemški berolinski list. Da si se Židom na Ruskem ne godi ravno najbolje, se nam ta vest „Berliner Tageblatta“ ne zdi prav verjetna. Ako je resnična bi to pomenilo naravnost justifikacijo Židov, a lako hudo menda ne bo.

Romunska hoče najeti 15 milijonov posojila, ki je mislilo porabiti v vojaške svrhe.

Tudi bolgarski car Ferdinand misli še letos obiskati vnanje dvore. — Potoval bo v Berolin, na Dunaj, v Pariz in London.

Ellen Key, slavna švedska pesnica in pisateljica, si je na nekem sprehodu zlomila nogo.

„Simplicissimus“ obsojen. Urednik znanega nemškega humoristično-satiričnega lista „Simplicissimus“, ki tudi rad zasramuje Slované, je bil te dni obsojen na dvamesečni zapor radi razžalenja duhovščine württembergške škofije.

Domače vesti.

Štrajk „Lloydovih“ kapitanov. Zveza pomorskih kapitanov je naslovila na generalno ravnateljstvo avstrijskega „Lloyda“ pismo, z naznanilo, da je odbor kapitanov pripravljen vsprejeti ponudbo trg. ministra, da ho posredoval v svrhu poravnave konfliktov med kapitani in prizadetimi družbami.

Z ozirom na željo mestnega odbora, da bi se mestu prihranilo težke posledice, ki bi nastale za mesto, ako bi se zaustavilo promet, se je sklenilo počakati do srede, 20. t. m. opoldne na uspeh posredovanja trg. ministra. Ako torej do srede ne pride do sporazuma, je pričakovati, da bo v kratkem štrajk, na podlagi kakerega ne bo iz našega pristanišča odhajala več nobene ladije.

Razstava v Buenos-Aires. Minuli četrtek je odšla iz Trsta v Brazilijo in Argentinijo parnik „Atlant“ Avstro-Amerikane.

Med 29 potniki 1. in 2. razreda je bilo več zastopnikov raznih tvrdk, ki se udeležijo razstave v Buenos-Airesu.

Na parniku je bilo mnogo predmetov, ki so namenjeni za razstavo, kakor avtomobili, premestljive hiše, mobilje, porcelanasti predmeti, galanterije itd.

Ti predmeti pridejo v Buenos-Aires okoli 2 tedna preje, nego bo otvorjena razstava. O priliki razstave nameravajo prirediti v Buenos-Airesu velike slavnosti. Zato je popraševanje po kabinah iz različnih evropskih luk zelo veliko.

Volitve v okrajno bolniško blagajno. Opozarja se vse slovenske delavce, ki so učlenjeni pri imenovani blbgajni in ki so dovršili 24. leto, da vprašajo volilno pravico, do 22. t. m. potom tiskanih pol, ki se dobijo v N. D. O., da bodo mogli voliti dne 8. maja 60 členov v glavni občni zbor.

Natančnejša pojasnila daje urad „Narodne delavske organizacije“ in krajevne skupine.

Javni shod v Škedenju sklicuje „Narod. del. org.“ jutri v sredo, v prostore „Gospodarskega društva“. Začetek ob 8. uri zvečer. Dnevni red: „Volitve v okrajno bolniško blagajno.“

Volapük v Sosljanu. Pišejo nam: Italijansko podjetje Faccanoni kamenoloma je postavilo ob obrežni poti znanega letovišča trojezično tablo. Slovenščina je seveda na zadnjem mestu. In pa še kaka! Citajte le:

„Je prepovedano je v sokemu skozi iti to potio ali stezo in tie table tukaj postavceno tistemu času dokler se zazigajo rudniki. Prei kakov se bajo zasmodile rudniki. Prei kakov se bojo zasmodile rudniki se bode tri-krat dolgo z rogom za zaznailo. Kadar bo kompleto rudnice zazigati se bode dal en zamerk na dolgo z rogom takrat se bode moglo skozi potio iti. Tisti ki

ne bode potem zamerku slusal in obderzal. Bode hudo kaznovan.“

Kakov jezik je to? Morda volapük. Ali šalo na stran! Ali prezirajo ti tujinci naš jezik, ali ga pa izpostavljajo zasmehu.

Kako je napravil zavedni Vipavec. V „Slovincu“ čitamo pod gornjim naslovom:

„Vzor moža našega narodnjaka se je pokazal neki po Vipavskem znani posestnik iz Goč. On je stalen odjemalec nekega trgovca v Ajdovščini in tako je prišel tudi ta teden k onemu trgovcu ter nakupil pri njem cel voz blaga. Ko je imel že vse naloženo, se spomni, da mu manjkajo vžigalice. Vpraša po njih in trgovec mu ponudi cirilmetodarske. Ker pa naš mož zahteva one v korist obmejnim Slovincem, pravi trgovec, da jih nima. S tem pa še nista bila gotova. „Dobro“, pravi posestnik, „če pri Vas kupujem toliko in že tako dolgo, smem pač tudi zahtevati od Vas, da prodajate tudi Vi naše vžigalice; če vam ni prav, tu imate svoje blago nazaj!“ In zložil je trgovec vse blago z voza nazaj, šel s praznim vozom nazaj v Vipavo in tam rajši kupil blago kakor pri liberalnem trgovcu, ki na tak način bojkotira naše narodno obrambno delo. Somišljeniki! Odločnost povsod, nikjer popustljivost! Pri vseh trgovcih zahtevajte odločno naše vžigalice v korist obmejnim Slovincem! Za nami stoji naše narodno probujeno ljudstvo!“

Mi pa moramo le obžalovati, da se najde med slovenskim ljudstvom može, ki se dajajo od lista, kateri si je nadel nalogo herostrata slovenskega in ki nosi po krivici slovensko ime, zavajati v take vrste fanatizem proti rodnim bratom. Tolaži nas samo zavest, da naša Ciril-Metodova družba radi takega fanatizma ne bo propala, ker znamo da borba, ki se vodi s cinizmom in delo, ki je narekivano po strasti in fanatizmu, ne more obroditi sadu. Cinizem pa je narekovan prvi napad na Ciril-Metodovo družbo, strast in fanatizem je narekovala čin „Slovenčevega“ „zavednega“ (bolje: zavednega) Vipavca, a strast in fanatizem govoré iz gori navedene notice v „Slovincu.“

Tržaška narodne dame so uljudno vabljene na velevažni razgovor, ki se bo vršil v sredo ob 4. uri pop. v dvorani Slavj. Čitalnice (Nar. dom). Na razgovoru bo: sodelovanje naših dam pri 25-letnici naše družbe sv. Cirila in Metoda. Na ta sestanek prideta tudi g. prvomest. A. Senekovič in blagajnik A. Hudovernik iz Ljubljane. Želeli bi bilo, da se tega sestanka vdeležijo polnoštevilno vse p. n. odbornice CM. podružnice.

Legionarji. Kakor že objavljeno, uprizaro St. Jakobška Čitalnica to lepo nar. igro s petjem prihodnjo nedeljo 24. t. m. v dvorani „Nar. doma“ pri sv. Ivanu. Sodeluje iz prijaznosti g-ca Janova. Sviral bo popolni društveni orkester. Po predstavi bo ples do polnoči.

* * *

Opozarjamo gg. pevce, naj zahajajo vsi redno k vajam, ki se vrše vsaki terek in četrtek ob 8. uri zvečer. Naj nihče ne izostane od teh vaj, posebno radi izleta dne 1. maja v Šmarje pri Vipavi.

Nemški kapital proti Slovanom in Lahom. Kakor poroča „Dunajski Dnevnik“, razpošilja Podružnica „Zentralbank der deutschen Sparcassen“ v Trstu okrožnice sledeče vsebine: „Ustanovljenje naše podružnice pomenja nov neprecenljiv nemški vspeh na Jadranskem morju. Z ustanovljenjem tega zavoda postane nemško prebivalstvo Trsta neodvisno od laških in slovanskih bank, katere so poedinemu Nemcu, ako je nastopal nemško-nacionalno, dajale čutiti svojo moč s tem, da mu niso dovoljevale ali odpovedovale kredit. Želeli bi bilo, da bi v prihodnjic tudi državno-nemški krogi, ki imajo trgoveške zveze s Trstom in potom Trsta tudi z drugimi deželami, svoje dosedanje zveze z laškimi in slovanskimi zavodi, kateri nasprotujejo Nemcem, pretrgali in se od sedaj v naprej posluževali izključivo posredovanja ravnokar ustanovljene podružnice „Zentralbank der deutschen Sparkassen“ v Trstu.“

Tako se glasi dobesedno cirkular navedenega nemško-nacionalnega bančnega zavoda. Nas ne presenečajo takšne „prijatelj-ske“ besede od strani Nemcev, le radovedni smo, kaj poročajo k temu gospoda Italijani?! Vprašanje imenovanja škofa tržaškega. Z Dunaja nam poročajo od odlične strani, da vest razširjena te dni po raznih listih o gotovem imenovanju Nemca škofom tržaškim, ni resnična.

To vest jemljemo seveda z zadoščanjem na znanje. Ob tej priliki pa si ne moremo kaj, da ne bi spregovorili par odkritih besed na adresu njih, ki se jih tiče.

Čujemo namreč, da so izvestni slovenski nam neprijazni krogi v Trstu zelo vznemirjeni radi vesti, da bi zopet kak Nemec utegnil postati tržaški škof. Takov dogodek da bi tudi oni smatrali nezaslišanim in kakor pravo nesrečo.

To je prav in lepo in se popolnoma strinjamo z njimi. Ali spomini na vedenje istih krogov v nedavni minulosti vzbujajo v nas grenka čustva. Mnenje, da bi bilo imenovanje Nemca za škofa tržaškega prava nesreča za škofijo in krivica za slovanske vernike, involvira po vseh zakonih logike,

da ni prijatelj Slovencev in da ne hoče dobro tej škofiji oni, ki tako imenovanje forsira! A kdo je tisti, ki forsira? Po soglasnih poročilih je to bivši škof tržaški in sedanji koadjutor dunajski — dr. Frančišek Nagl!

To je isti Nagl, ki so mu ravno isti krogi v vsem — tudi ob vprašanjih življenjske važnosti za naš narod — služili s pravo slepoto fanatizma. Pa tudi, ko ne bi sedaj dr. Nagl priporočil Nemca, bo one slovenske kroge, ki so nam tu na mislih, še vedno obremenjala odgovornost za slučaj, da pride zopet Nemec na škofovsko stolico tržaško. Ni-so li oni hvalili in proslavljali vse, kar se je v naši škofovski palači ukrepalo in ukrenilo v dobi Naglovega vladanja?! Po toliki hvali in slavi ni nikako čudo, če so merodavni dunajski krogi uverjeni, da so bile ravno v tej dobi razmere v tržaškopoperski škofiji uzorne, naravnost idealne! In na koncu konca bi se ne smeli čuditi, ako bi ti krogi na poti svoje logike prišli do zaključka: en Nemec se je izborna sponesel, imenujmo torej še drugega!!

Ce bi prišel torej zopet Nemec za škofa v Trst, dober del krivde bo treba pisati na njihov račun. Oni so bili, ki so gladili pot takim imenovanjem in ustvarili prejudic, na katerem se sedaj vznemirjajo.

Brezzični brzozjav. Dosedaj so bile vse naprave za brezzične brzozjave na avstrijskih parnikih na podlagi Marconijevega zistema. Znano je, da je Marconijeva družba hotela dobiti monopol za prirejanje brezzičnega brzozjava na ladjah, čemur so se pa uprle različne države, med katerimi posebno tudi Avstrija, ki je zahtevala popolno reciprociteto za različne zisteme.

V svrhu, da bodo imele avstrijske trgoveške ladje enak zistem, kakor vojne ladje, se snuje „Avstrijsko društvo za brezzični brzozjav“ za instalacijo aparatov na ladjah in na suhi zemlji.

Avstro-Amerikana je dala napraviti na svojih ladjah na črti za južno Ameriko brezzične brzozjavne aparate, patent zistem „Telefunken“. Številne brzozjavke, ki so došle zadnje dni iz „Atlanta“, ki se nahaja na poti v južno Ameriko, dokazujejo točno funkcioniranje teh aparatov s postajo v Puli, ki je bila pred kratkim ustanovljena.

Vseavstrijski esperantski dan. O Binkoštih se bo vršil na Dunaju prvi vseavstrijski esperantski dan. Ker bo takrat že otvorjena mednarodna lovka razstava, pride ta čas morda tudi kateri slovenski esperantist na Dunaj. Ta naj ne zamudi prilike, obiskati esp. dan, da bo videl, kako zmaguje naša ideja. Natančnejša pojasnila daje radevolje Lj. Koser, Juršinci pri Ptujju, Staj.

Tržaška mala kronika.

Težka ranitev. V nedeljo ponoči so tik pred 2. uro naši težaka Evgenija Cavassina, starega 23 let, težko ranjenega ležati sredi ul. Riborgo. Imel je rano z nožem v prsni. Imel je malo poprej rabuko z nekim individujem, katerega imena pa ni hotel navesti.

Tatvine. Leopoldu Milost je neki tat ukradel srebrno uro.

— V ul. Rossini št. 2 so v nedeljo vkradli tatovi plinov kalkulator.

V nedeljo je bil aretiran 40-letni Fran Bartel, ker je po gostinah prodal nekoliko vkradenih srajc na prodaj. Ker pa je bil očividno umobolen, ga je Treves spravil v bolnišnico.

Nasilni berač. Kovač Josip Planisich, star 37 let, iz Gorice je predvčerajšnjem, ko je dobil že dvakrat juho v kapucinskem samostanu, še surovo in grozeče zahteval tretjo. Redar ga je spravil takoj v ulico Tigor.

Koledar in vreme. — Danes: Le IX. pap. — Jutri: Marcellin šk.

Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 17° Cels. — Vreme včeraj: oblačno.

Vremenska napoved za Primorsko: Spremenljivo s posamičnimi padavinami. Zmerni vetrovi. Temperatura malo spremenjena. Lepše vreme, vendar ne stanovitno.

Naše gledališče.

V nedeljo 24. t. m. priroma po dolgem času tudi na naš oder Govekarjev igrokaz, narodne pripovedke

„MARTIN KRAPAN“.

Kdo ga ne pozna, orjaka, Samsona Krpana, ki je prenašal svojo kobilico, kakor malega mačka? Vsak, kdor je hodil v slovensko šolo, se ga spominja iz šolskega berila in vzbude se mu iznova spomini iz otroških let na one brezskrbne dni. Zaželi si iznova one dobe, ko je poslušal lepe slovenske narodne pripovedke in gotovo bo vsakomur ugajalo, če bo mogel vse to zopet videti lepo uprizorjeno na našem odru. Pred nekaj tedni se je uprizoril „Martin Krpan“ v ljubljani kot zaključek sezone, in tudi mariborsko gledališče ga je uprizorilo v nedeljo t. j. 17. t. m. kjer je gostoval v naslovni vlogi g. Verovšek, kakor bo tudi pri nas.

Tržaška gledališča.

POLITEAMA ROSSETTI. Danes zvečer Puccini-jeva opera „Tosca.“

FENICE. Danes se še ponavlja opereta „Grof Luksemburški“, ki se je nekoliko omilila občinstvu.

Jutri: Dolarska princesinja.

Društvene vesti.

Odbor moške CM podružn. ima danes ob 7. uri zvečer sejo v pisarni g. predsednika.

Dnevni red: 1. Občni zbor. 2. Stavba nove šole. 3. 25-let. družbe. 4. Razna poročila.

P. n. pevce društva „Kolo“ opozarjam, da bo jutri v sredo točno ob 9. uri zvečer pevska vaja.

Praznovanje 1. majnika slavila bo N. D. O. na dobro znanen travniku na Opčinah. Opozarja se že danes cenj. slovensko občinstvo iz mesta, da so vozni listki za električni Tramway po znižani ceni od 1 Krone sem in tja na prodaj od danes naprej v „Delavskem podpornem društvu“, Tržaškem podpornem in bralnem društvu in v „Nar. del. org.“

Tržaško kolesarsko društvo „Balkan“ priredi dne 8. maja dirko juniorjev. Proga: Opčina-Sežana in nazaj, km 17., maksimalni čas: 35 m. Odhod izpred gostilne J. Fabčić, obrat v Sežani pri kolodvorski cesti. Nagrade: I. Zlata srebrna svetinja; II. Srebrna velika svetinja. III. Mala srebrna. Za maksimalni čas: bakrena brez diplome. Dirkatni imajo pravico vsi člani in oddelki društva, ki nimajo še nagrade. — Čas za vpisovanje do 4. maja ob 7. uri zvečer, pri društvenem blagajniku, ulica Stadion 19, I. Vloga 3 K.

Ker priredi kolesarsko društvo „Danica“ dne 12. junija narodno dirko, objavlja se tem potom, da dirko za društveno prvenstvo priredi 18. junija.

Nar. del. organizacija.

Shod Zveze Jugoslovanskih železničarjev, ki se je imel vršiti danes v torek v Sokolovi dvorani se ne vrši; ker ni dvorana na razpolago, in se preloži na nedoločen čas

N. D. O. sklicuje sledeče javne shode: Danes zvečer ob 8. uri v Nar. domu pri Sv. Ivanu. Jutri v sredo točno ob 7.30 z v. pri Sv. Jakobu v prostorih krajevne skupine N. D. O.

Jutri v sredo v Šklednju ob 8. uri z v. v prostorih „Gosp. društva“.

V četrtek 21. t. m. ob 8. uri zvečer pri Sv. Mariji Magdaleni spod. pri Tirolcu.

Dnevni red omenjenim javnim shodom je: Volitve v okrajno bolniško blagajno.

DAROVI

Za družbo sv. Cirila in Metoda je nabrala gospodinja gostilne „pri Francu“ ul. Ireneo della Croce za konfete v spomin poroke velespoštovane hčerke g. carinskega inšpektorja Miška Kerševanija K 4.20. Denar hrani uprava.

Na veselici pev. oruštva „Slava“ in tamb. zbora „Domovina“ pri Sv. M. M. spodnji so preplačali ustopnino: dr. Wilfan K 5, po 50 stot, Godina Ivan, Sancin Tomaž, Godina Andrej, Šuman Franjo, Kreševič Ante, Umek Anton, Vekjet Josip, Grahonja Josip, N. N. 30 stot.

Vsim darovateljem se odbora najsrčneje zahvaljujeta.

V počestvenje spomina pok. Mihaela Laha darujete družini Lah pri Sv. M. M. spodnji za Magdalensko C. M. podružnico K 6.

Na veselici pev. dr. „Slava“ in tamb. zbora „Domovina“ so darovali nekateri rodoljubi za isto podružnico skupaj K 2.29. — Odbora imenovih društev dodala K 1.46.

Po nedeljskem koncertu je nabral „Tržaški kvartet“ za svoj obrambni sklad CMD znesek K 10.8.

Za podružnico družbe sv. Cirila in Metoda na Greti nabralo se je pod pokroviteljstvom finančnega ministra parlamenta v deveti deželi v Rojanu v gostilni „Konsumnega društva“ neobrestovano posojilo v Matjkovi kapi K 11.30.

Vesti iz Goriško.

Iz Ajdovščine. Podružnica N. D. O. in „društvo v podporo rokodelcev“ v Ajdovščini bosta praznovala skupno prvi dan majnika v hrastovem gozdiču, odaljenem četr ure od Sturij. Godba v ta namen je že naročena. Toliko za sedaj na znanje tovarišem in tovarišicam in drugim prijateljem delavcev in narave. Vspored bo objavljen pravočasno.

Razdeljevanje formalina za razkuževanje sviloprejnec proti apneni bolezn. Da se olajša razkuževanje sviloprejnec z formalinom proti apneni bolezn je dal svilorejski odsek c. kr. kmetijskega društva v Gorici na razpolago 100 litrov formalina, ki se bo oddajal v malih množinah po nekoliko litrov vsaka.

Formalin v označenih množinah se bo oddajal v istem redu kakor bodo vložene dotične prošnje in sicer pri svilorejskem

zavodu Finetti v Gradišču po olajšani ceni t. j. po eni kroni liter. Pri naročilu je navesti ime in priimek prosilca ter kraj in sedež sviloprejnice, ki se mora nahajati v deželi goriško-gradiščanski.

Prošnje naj se vlagajo na svilorejski zavod Finetti v Gradišču.

Kolesarsko društvo „Danica“ v Gorici naznanja, da se že vrše priprave in da se tudi občinstvo iz mesta in z dežele zanimala za veliko športno slavnost, ki se bo vršila dne 12. junija t. l. z jako obširnimi programom. Lepaki za prednaznanila so se že odposlali. Zjutraj dirka Ajdovščina-Gorica popoldne Miren-Gorica, šaljivo srečkanje, šaljiva pošta, srečkanje za fino novo dvokolo, javen ples, umetni ognji itd. Slavnost se bo vršila na obširnem prostoru pivovarne Goriupa. Bo torej zabave dovolj za občinstvo. Priglasilo se je že sedaj več dirkačev, med temi tudi naši bratje Hrvatje.

Poziv. Na velikonočni ponedeljek nabralo se je v Rihemberku znesek K 5.54. Ker pa dotična svota ni bila še objavljena, prosimo dotičnika, da to takoj stori, ako ne, ga naznamimo s polnim imenom. Rihemberčani.

Iz Sežane. Če tudi se malokedaj oglasamo, vendar je ženska podružnica CMD. še vedno ena izmed onih delavnih, ki stojе neustrašeno in kljubovalno v bojnih vrstah na jezo vsem onim, ki skušajo in hočejo uničiti to, kar je nam najdražje. Z radostjo moremo poročati vest, da se za našo koristno družbo CMD. zanima čim dalje bolj tudi priprosto ljudstvo in da opažamo zanimanje za stvar v vseh slojih. To nam pričajo najbolj materialni doneski. Ako tudi niso to velike svote (včasih morda celo neznatni zneski) vendar je to lep dokaz o blagi volji, dokaz ljubezni do naroda svojega. In to je vsekako veliko, največ kar moremo zahtevati od našega ljudstva — ljubezen do svojih bratov.

Kakor že objavljeno, je pristopila ženska podružnica CMD. k obrambnemu skladu in takoj prispevala znesek 100 kron, ki so jih darovali: po 1 krono gg.: Marija Gorjup, Božjeglav, Zvonka Gorjup, Sofija Jogon, Marija Brcar, Marija Bekar, Ana Reigelj, Franja Jebačin, Ana Znidarčič, Helena Cebulc, Zvonka Škrl, Antonija Pirjevec, Štebil, Marija Pirjevec, Marija Mislej, Justina Rožič, Rozina Kante, Marija Strnad, Neimenovan, Strgar, Franjo Štolfa, Sofija Renčelj, Milena Pirjevec, Josip Rebec, Viktor Mislej, T. F., Franc Pirc, Matko Kante, An. Gabršček, Fr. Malenšek, Mici Amf, Helena Frfila, Jerina Guštin, Z. Kocjan, Neimenovan.

Po 2 kroni: Omers, župnik, Anton Bekar, Marija Mahorčič, Ivan Dujc, Ana Bisko, Ivan Arhar, A. Bajec, Fran Hladnik.

Po 3 krono: Mari Mihavec, Marija Štolfa, Franjo Gulič, Adela Bandelj. Dalje so darovali: Vekoslava Rebec 5 K, Ant. Planinšek 5 K, J. P. Mala vas 5 K, Rustja 3 K, Križaj 3 K 10 st., L. Mahorčič 6 K, Božjeglav 2 K 50 st., dr. Vrčon 13 K 60 st. (dodal kar je manjkalo do 100 kron), M. Filipič 80 st., J. Pirjevec 60 st., Filipič 10 st., Karol Škrinjar 40 st., J. Kert 40 st., Rezika Furlan 60 st., Andrej Renčelj 40 st., Šmuc 40 st., Ivan Pirjevec 60 st., Prelesnik 20 st., Fr. Čeruja 20 st., Karola Bizjak 50 st., An. Masasol 40 st., Fleré 60 st., R. Štolfa 80 st., Marija Pregelj 80 st., Štefan Mahorčič 40 st., M. Škrinjar 20 st., Ant. Škrinjar 50 st., Al. Krišjak 50 st., Kunčič V. 20 st., Kunčič J. 20 st., Kocjan 20 st.

Dalje smo prejeli sledeče darove: Občina Sežana mesto venca pok. Josipu dr. Ostrtagu 20 K, gdč. Ivanka Gombač v spomin pok. tete H. Znidarčič 20 K; na dobljeni igri 1 K, Rudolf Kafka 1 K.

Kakor nove udinje so pristopile: Ivanka Gorjup, Milka Štrekelj, Dragotina Brcar, Franja Makorič, Jerena Guštin, Josepina Krt, Pepka Pirjevec, Marija Crnigoj, Hermina Turšič, Karla Bizjak.

K sklepu se p. n. darovateljem najlepše zahvaljujem za prispevke in želimo, da bi se tudi v prihodnje spominjali naše podružnice. Odbor.

DVORANA ZA SODNE DRAŽBE

ulica Sanità 23-25 pritličje.

Dražba, ki se bo vršila jutri v sredo od 9—12 in od 3—6 pop. Velika množina slamniov in klobukov iz zajčevine za gospode, dame in otroke. Umetne cvetice, peresa, pajčolani, trakovi in drobnarije.

Prejeli smo in priobčujemo ta-le po-pravek:

Poslano*)

Ni res, da bi bil jaz z dnem 1. t. m. stopil na mesto Frana Pirmana kot sotrudnik nekega ljubljanskega lista, ki prinaša „Tržaška pisma“; res pa je, da sem stopil le toliko na njegovo mesto, da sem telefonično naprošen, preskrbel za čas od 12. do 16. t. m. raznašalce za ta list.

TRST, dne 18. aprila 1910.

ANTON EKAR

strokovni tajnik „Nar. Del. Organ.“

*) Za šlanke pod tem naslovom uredništvo odgovarja le toliko, kolikor mu zakon veleva.

Veliki kinematograf BELVEDERE TRST - ulica Belvedere 19 - TRST TRI NOVOSTI! Dne 19., 20., in 21. aprila 1910 TRI NOVOSTI! 1) Lov na leteče pse na Sumatri (v barvah po naravi). 2) ATAVIZEM (velika drama). 3) Veličastvo in propadanje (Velika smešna komedija). Prvi sedeži 40 st., II. 20 stot Otrci in vojaki 10 stot

Mnenje gosp. dra. MOSKOFF-a, v Lovecu G. J. SERRAVALLO Trst. Ko smo porabili približno petnajst buteljk Vašega Serravallovega Kina - vina z železom, nekaj jaz sam, nekaj moji klijenti, nimam dovolj besed, da pohvalim dobre uspehe, ki sem jih dosegel pri šibkih bolnikih in malokrvnih vsled malarije. LOVEC, 13. oktobra 1908. Dr. MOSKOFF.

Majcen Miloš mizar - Trst - ulica Leo štev. 2 svojo mizarnico. Izdeluje vsako vrstno, tudi NAJFINEJŠE POHIŠTVO

PRODAJALNICA ŠVICARSKIH UR JOSIP OPPENHEIM Trst, Corso štev. 5 (blizu knjigarne Vram) BOGATA IZBERA zlatih, srebrnih in kovlnastih ur. Stenske ure s modernim svnilom. PRSTANI, UHANI, VERIČICE itd. po zmernih cenah. Popravljanje se izvrši po dog. cenah in z garancijo

CARLO STRUKEL prodajalnica drobnarij in igrač TRST - Corso 34 - TRST Galanterije iz usnja, Polne torbe Ovratnice, dežniki in palice. Specijaliteta: Potrebščine za hrilbolazoe.

TRŽAŠKI SLOVANI in posebno okoličani ki prihajajo v mesto po raznih opravilih, imajo najlepše in najprimernejše zbirališče v dobropoznanu Kavarini Universo ki se nahaja na trgu pred „Narodn. domom“ št. 1, uprav nasproti restavracije „Balkan“. V kavarni so poleg izvrstne kave na razpolago vsakovrstni likerji in razni slovenski, nemški in laški časniki in vse boljše ilustr. revije. Za obilen obisk se priporoča FRANJO BOJC.

F. Hörmann, Trst ulica Giosue Carducci 20, Trst TELEFON 896. Velika zaloga steklenih šip ter navadnih in dvojnih zreal. Kristali vsake velikosti. Specijaliteta: stekleni ventilatorji. Posode za ribe. Zaloga okvirjev. Sprejeme vsakovrstne poprave, prevlačanja s steklom, verande itd. Telefon 896. Zalagatelj s' avb. podjetnikov

V najem se oddajo bicikli z zaloga dvokoles in šivalnih strojev rabljenih po zelo nizki ceni in tudi na obroke. TRST, Via Scorzeria štev. 12 V. Osvaldella Ob nedeljah in praznikih odprto do 4. popold.

Bogomil Pino prvi urar v Sežani ima svojo novo prodajalnico ur v TRSTU, ulica Vincen. Bellini 13 nasproti cerkve sv. Antona novega. Vsakov. verižic po tov. cenah.

SOLIDNO: in: ELEGANTNO PO ZMERNIH CENAH RAFAELE ITALIA TRST - VIA MALCANTON - TRST

kinematograf „Adria“ Elegantna dvorana, sestavljena po najmodernejših načrtih. Vsaki torek in petek novi program. VSTOPNINA: I. mesto 30 vin., otroci in vojaki 20 vin. II. mesto 20 vin., otroci in vojaki 10 v.

Tovarna cevi in cementnih plošč, teracov, betona in artificalnega kamna s zalogo cementa Aristide Gualco - Trst ulica San Servolo štev. 2 Telefon 21-42.

Iz Sežane. Na semenj 12. t. m. je došlo 450 konj 1750 preš. in 720 goved. Kupčija s prešiči je bila padajoča živahna pa s konji in govedo. Telet je bilo kupljenih samo za Trst 120.

Vesti iz Istre.

Roditeljski sestanek. Iz Truš, okraja koperskega: Dne 10. t. m. se je vršil pri nas roditeljski sestanek. Sestanka se je vdeležilo vkljub slabemu vremenu toliko starišev, da je bila šolska soba polna. Le mater je bilo razmeroma malo (okoli 30.) vendar za naše razmere precej. Skoraj vsi obč. svetovalci in odborniki so se vdeležili sestanka. Manjkal ni seveda naš g. župan g. župan Matej Kocjančič, zares mož, ki naj bi služil v vzgled vsem posestnikom tukajšnje občine, kajti, kjer gre za naobrazbo ljudstva, je on vedno prvi. Njemu gre zasluga, da je sploh pri nas šola. Bodi mu na tem mestu izražena najsrčnejša zahvala. Le tako naprej! S takim delovanjem more priti tudi slednja vas v Istri do spoznanja — do prave omike. Le škoda da nimamo več tako delavnih mož na razpolago. K sestanku so prišli gg. učitelji in učiteljice; le g. nadučitelj in deželni poslanec Valentič ni bil na sestanku prisoten, a je svojo odsotnost opravičil. Njega so pričakovali možki še najbolj, toda povedano jim je bilo, da se ni mogel udeležiti shoda vsled družinskih zadržkov. K shodu so prišli tudi g. Kosmina obč. taj. iz Dekanov s soprogo, cand. jur. Furlanič iz Dekanov in naš Franc Keršovanov iz Marezig.

Gosp. Cerut, učitelj v Truškah je predaval o pomenu roditeljskih sestankov. Njegova beseda je bila za tukajšnje ljudstvo na pravem mestu. Kako lepo in poljudno je obrazložil ljudem, kaj in čemu so roditeljski sestanki. V kratkih besedah je povedal mnogo. Ljudstvo je bilo ginjeno. Res, da je bil to prvi roditeljski sestanek, vendar moram reči, da se je ljudstvo kar čudilo govornikovim besedam češ; šola more narediti mnogo!

Za njim je govorila g.ca Prešeren, učiteljica iz Dekanov. Ta g.ca nam bode znana od roditeljskega sestanka iz Marezig. Njeno predavanje: vzgoja v predšolski dobi, je bilo naravnost lepo. Posebno vnmemo je govorila izlasti materam, kako naj pazijo na svojo deco, na njih telesni in duševni razvoj.

V poljudnih a jedrnatih besedah je govorila g.ca Mayer, učiteljica iz Sv. Antona o ukazu in prepovedi. Njo je ljudstvo poslušalo z odprtimi ustmi. Takoj njen začetek je izzval pozornost. Nje bistri pogled, njena čvrsta beseda je to provzročila in ljudstvo je sledilo nje govoru z vso poslušnostjo. Kaj lepo je g.ca izvršila svojo nalogo z dostavkom, naj si matere in očetje vsaj nekaj vzamejo njenih nasvetov.

Za njo je govoril g. učitelj Avgust Šuc iz Truš. Njegova naloga „Snaga in red“ je zelo umestna za tukajšnje kraje. Predočil je ljudstvu gladkim in razumljivim načinom nekaj nenavadnega. Roditelji so kar strmeli v govornika ter ga pazljivo poslušali, vkljub temu, da jih je bičal z besedami, očitajoč jim mesnago, bodi na obleki, bodi v stanovanju itd. Razni poljudni primeri pa so stariše popolnoma prepričali in govornik je žel obilo pohvale. K zaključku je priporočal starišem, naj redno pošiljajo svoje otroke v šolo.

Gosp. Cerut se je zahvalil starišem da so v tako lepem številu došli k sestanku; opominjal jih je, naj si vzamejo k srcu vse podane jim nasvete. Stariši so se razšli, povabljeni gostje pa smo šli na prijazno povabilo gg. Ceruta in Šuca na mal prigrizek. Nismo pozabili med veselim razgovorom in petjem tudi naše prekornostne družbe CM. Nabrali smo svoto 11:20 K. L—č.

Druge slovenske dežele.

Nov sneg je zapadel v noči od nedelje na ponedeljek po Alpah in delu Notranjske.

Udova Viljema Polaka iz Tržiča je umrla v nedeljo. Pogreb se vrši danes. Kakor znano je Viljem Polak pred par leti zapustil naši šolski družbi sv. Cir. in Met. okoli 180.000 K.

Književnost in umetnost

Beseda o slovanskem obrednem jeziku pri kat. Jugoslovanih. Pod tem naslovom je izšla brošurica, v kateri je ponatisnjena razprava, ki jo je objavila „Edinost“

pod naslovom: „Škofu Naglu v slovo“. — Priporočamo to brošurico, ki se dobiva v tiskarni „Edinost“ za ceno 30 vinarjev vsem onim, ki se zanimajo za predmetno vprašanje. Čisti dobiček je namenjen zgradbi novega šolskega poslopja pri sv. Jakobu.

Razne vesti.

Silen potres je bil, kakor poroča brzojavka iz St. José, v republiki Costa Rica. Tekom štiriindvajsetih ur se je zemlja tridesetkrat stresla. Več sto poslopij se je podrla. Človeških žrtev ni. Škode je več milijonov kron.

ZADNJE BRZOJAVNE VESTI

London 18. Neki shod irske stranke je sklenil v vseh čitanjih podpirati proračunsko predlogo vlade.

Kodanj 18. Volketing bo s kraljevim dekretom razpuščen dne 18. maja. Nove volitve so določene za bližnji termin.

MALI OGLASI

MALI OGLASI se računajo po 4 stot. besedo. Masno tiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina stane 40 stotink. Plača se takoj ins. oddelku.

Na prodaj ali v najem hišica in dvorec Malalan — Opčine. — Peter 602

Proda se mizarški bank, več miz. orodja in kopolj iz cinka. Naslov Ins. odd. 640

Konsumno društvo v Bazovici išče takoj spretnega gostilničarja. 635

Na razpolago soba meblirana z dvema posteljama in s hrano pri slovenski družini Ul. Farneto 12, V. n. 637

Hiša z zemljiščem v okolici se prodaja Cena 8000 kron. Naslov pove Inscr. odd. Edinosti. 636

Na prodaj je enonadstropna hiša za dve mali družini, na lepem prostoru blizu Rožnika pri Ljubljani. Krasen razgled na vse strani 15 minut od glavne pošte, lep solnčnat vrt. Proda se za 21.600 kron. Plačati naprej samo 9000 kron. Naslov: Tomaž Čeb, Rožna dolina pri Ljubljani pošta Vič. 638

Pevsko in bralno društvo „ZARJA“ v Koprivi priredi dne 24. aprila 1910 javni ples na dvorišču gospodične Ivanke Zega. 639

Novo hišo na Kerzu v Gorici s pritličjem in nadstropjem, vsako štiri sobe, proda L. E. b. a. n. P. e. t. e. r, Šempeterska cesta 7, Gorica. (579)

Gostilna „Al Ginnasio“ ul. Squero novo 7 ima pijače in jedila prve vrste. Priporoča se slavni občinstvu za obilen obisk H. Kosič. 1337

Hočete se prepričati? obiščite velika skladišča Marije ud. Salarini Ponte della Fabra 2 ul. Poste Nuove (vogal Torrente) Alla città di Londra. Velik izbor izgotovljenih oblek za moške in dečke cestoma za otroke. Povračiti, močno jope kakor tudi zniha palatov. Obleke za dom in deo. Delavske obleke. Tirolski točen. Nepremotljivi plašč (pristni avstrijski) Specijaliteti: blago tu- in inozemskih tovarov. Izgotovljajo se obleke po meri po najnovejši modi, točno, solidno in elegantno po nizkih cenah

POSTELJNA MOKROTA Popolno ozdravljenje zajamčeno. Brezplačna navodila. Naznaniti je starost in spol. Mnogo zahvalnih p sem na razpolago. — Zdravniško priporočeno. INSTITUT „SANITAS“ VELBURG P. 345. BAVARSKO.

Na obroke! Velika izbira Na obroke! izgotovljen. oblek za gospode in manuf. blaga po jako zmernih cenah JAKOB DUBINSKY, Trst, Barriera 34, II. n.

ZADNJI MESEC. Loterija na korist društva „Varstvo dojenčkov“. Zrebanje nepreklicno dne 12. maja 1910. Glavni dobitek 60.000 vrednosti 7173 dobitkov. SREČKA STANE I KRONO. Prvi trije glavni dobitki v vrednosti K 60.000, K 5000, K 2000 se izplačujejo na zahtevo v obliki darila v denarju. Vsi drugi dobitki obstoječi iz efektov se ne izplačujejo v denarju Srečke se dobijo v tobačnih trafikah, kolekturah za loterijo, menjalnicah, kakor tudi pri LOTERIJSKI UPRAVI, DUNAJ, JAKOBERGASSE šte. 5

Ker sem prisiljen v kratkem se preseliti prodajalo se bo vse blago, kakor batist, perkal, oksford, zefir, platno, panama, sukno, obleke, čevlji itd. itd. po čudezno nizkih cenah. : ulica Nuova šte. 36 : EN OBISK ZADOSTUJE, DA SE PREPRIČATE O TEJ ! UGODNI PRILIKI! Sigmund Vamos

NOVO POGREBNO PODJETJE H. Stibel in drug se je preselilo na Corso 49 (Piazza Goldoni) Tel. 1405 z bogato opremo za vsakovrstni pogreb. in prodajalnico mrtvaških predmetov in vsakovrstnih vencev iz umetnih cvetlic perle, porcelana. — Velika zaloga voščenih sveč Prodaja na debelo in drobno

SAMO MINOS PRALNI PRAŠEK KAKOR EN MOŽ SE GA DRŽE MILIONI Je tisti, o katerem prvi znani in odlični kerami milne industrije, g. dr. K. DEITE — Berlin, da ima veliko večjo nego milo ali milo in soda. ne da bi se lotili perila. Minos pralni prašek Je torej najboljši, kar se mora rabiti za pranje perila, varuje perilo kar se najbolj da misliti, je POCENI in daje bliščeco beloto in je popolnoma brez duha. Zavitek 1 1/2 kg stane samo 30 vin. Dobiva se v trgovinah s drogerijami, kolonialnim blagom in milom. Na debelo L. Minlos Dunaj, I. Mülkerbastei 3.

Proda se moderna spalna soba — ter ravno dru pohištvo. Mizar, Leo 2. (633)

ANTON REPENŠEK knjigovez v Trstu, via Ceclia 9 priporoča slavnemu občinstvu svojo moderno urejeno delavnico. v kateri se izvršujejo vsa v to stroko spadajoča dela točno in po zmernih cenah. SVOJI K SVOJIM!

HERCULES zavaruje osebo brez razlike vere, narodnosti in statusu, katere ni o na dan upisa mlajše od 15. ter starejše od 80. leta. — Vsakdo zamore zavarovati sebe v korist drugega, oziroma tretjo osebo v lastno korist in to brez zdravnišk. pregleda. Vsa pojavnila daje za Gorisko glavno zastopstvo zadruga Hercules v Gorici ali pa tudi Ravnateljstvo podpomo zadruga „HERKULES“ za Reki (Fiume).

Zaloga in izdelovalnica glasovirjev C. Olivo, Trst ulica Geppa 16., I. nadstr. Glasovirji in Fianini — Orkestroni zadnjih novosti Prodaja — Menjava — Posojuje. Uglasjanja in popravljanja. — Cene zmerne.

UMETNI ZOBJE Plombiranje zobov Izdiranje zobov brez vsake bolečine Dr. J. Cermák V. Tuscher :: zobozdravnik :: koncesij. zobni tehnik TRST ulica della Caserma št. 13, II. n.

DANIELE PILLIN TRST - ulica Acquedotto 94 TELEFON 241 Velika zaloga gašenega in živega apna. Tovarna cementnih plošč in zaloga oglja za peči.

JADRANSKA BANKA v TRSTU Filijalka v Opatiji Via della Casa di Risparmio št. 5 (lastno poslopje). Filijalka v Opatiji KUPUJE IN PRODAJA VREDNOSTNE PAPIRJE (RENTJE, OBLIGACIJE, ZASTAVNA PISMA, PRIJORITETE, DELNICE, SREČKE l. t. d. l. t. d.) VALUTE IN DEVIZE PREDUJMI NA VREDNOSTNE PAPIRJE IN BLAGA LEŽEČE V JAVNIH SKLADIŠČIH. ESKOMPT MENIC IN INKASO. BORZNA NAROČILA SAFE — DEPOSITS PROMESE K VSEM ŽREBANJEM. ZAVAROVANJE SREČK. MENJALNICA. VLOGE NA KNJIŽICE. TEKOCI IN ZIRO RACUN VLOZENI DENAR OBREŠTUJE SE OD DNE VLOGE DO DNE VZDIGA. STAVBNI KREDITI — KREDITI PROTI DOKUMENTOM VKRČANJA. Uradne ure: 9.—12., 2-30—5-30. — Brzojavi: „JADRANSKA“ — Trst. — Telefon: 1463 in 1793.